

TELEKOM ANILARI-I

X-BAR SANTRALLERİNİN SAYISAL'A DÖNÜŞÜMÜ

Zuhuri YAMAN - Elektronik ve Haberleşme Mühendisi
zuhuri59@gmail.com

Sıkıntılı süreç tamamlanmış gibiydi. Ancak bir türlü santral grubuna geçişim onaylanmıyordu. Bu arada çok samimi olduğum başmüdür muavini Ali bey Genel Müdürlüğe Daire başkanı olarak tayini çıkmıştı. Bir İtalyan Radyo Link firmasının davetlisi olarak Akay yokuşundaki Dedeman oteline davetliydik. Daire başkanı Ali beye durumu anlattım. "Zuhuri sen hele biraz sabırlı ol, ben hallederim " dedi. Aydınlikevler PTT eğitim merkezinde hem enerji sistemleri konusunda ders veriyor hem de Mehmet Taşaltın beyin X-Bar kursuna gidiyordum.

Resim:1 Aydınlikevler Eğitim Merkezinde X-Bar Eğitimine katılanlar

Kurs verme işlemini yeni tamamlamış sohbet ederken eğitimdeki sekreter bayan "Zuhuri Yaman kim, onu Ankara Telefon Grup Baş mühendisi çağırıyor" dedi. Siteler-Ulus dolmuşuna atlayıp Ulus'ta Başmüdürlük binasına geldim. Grup Baş mühendisi Mehmet Bey çağırılmış ve bana "Zaten seni santrallere alacaktım, neden sağa sola başvuruyorsun" dedikten sonra "Haftaya santraller de çalışmaya başla" dedi. Başladık da. Bu arada sayısal santraller konusunda hummalı bir çalışma başlatan eski genel müdürün kaldığı yerden 1980 ihtilali sonrası Servet Paşa da işleri hızlandırdı. Bir gün grup başmühendisimiz Mehmet Bey "Northern Elektrik firması Kavaklı-

dere'de ilk sayısal santral kuracak; DMS-10M. İçinizde bu sayısal santralde Kanadalı Mühendislerle çalışmak isteyen var mı? " diye sordu. Ben hem yeni başlamıştım ve en gençleriydim hem de herkes istekli olur diye geri planda durdum. Mehmet bey birkaç kez tekrarladı sorusunu, kimseden ses çıkmadı. Erol Taş'a çok benzeyen Mehmet Bey ile bir ara göz göze geldik. Cesaretlendim ve "kimse talipli değilse ben çalışırım " dedim. Bu isteğim kaderimi de değiştirdi. Artık Kavaklıdere'ye gidip gelecektim.

Kavaklıdere de Netaş'tan Cüneyt Bey ile birlikte çok olgun efendi bir Kanadalı teknik eleman vardı. Sonraları dostluğumuzu bir hayli geliştirdik bu Kızılderili kökenli Kanadalı Dany ile. Birlikte yemeğe gider, birlikte EGO otobüsü ile zaman zaman Ulus Başmüdürlükteki toplantılara gider, durum hakkında rapor verirdik. Dany'nin DMS santrali öğrenmemde çok faydası oldu.

Resim: 2 1984 Kanadalı Dany ile

Bu arada eğitim amaçlı Telekom personelinin üst düzey yöneticilerinin bir kısmı Kanadaya North'nin eğitim merkezine gittiler. Son gruplar olarak bizide 2 aylığına gönderdiler. O zamanlar dolar bulmak zordu. Bir tanıdıktan bir miktar TL karşılığı aldık. İstanbul'da bir gün kaldık, Akşam

Netaş'ın da hissedarı olan Yavuz Kireç beyin bir boğaz lokantasında yemek davetine katıldık. İsviçre Zürih üzerinden Toronto'ya geçtik. Havalimanında pasaport sorgulamasında polisler bir hayli sorun çıkardı. En sonunda İstanbul Telekom'dan rahmetli Mecit (Gökyokuş) beyin aklına Northern'in davetiye mektubu geldi, Onu gösterince bütün kapılar önümüze açıldı. Santral eğitimi saat 09:30 da başlıyor saat 15:30 da bitiyordu. En komiğimiz olan Erzurum'dan Alaattin Karakelle'ye takılıyorduk. Hocamız soyadınızın anlamı ne dediğinde Alaattin bey bize dönüp "İngilizce de karabaş nasıl söylenir" diye sorarken yine hepimizi güldürmüştü. Hafta sonları içimizde tek ehliyeti olan Kasım Toprak beye bağımlı idik. İkna edersek Toronto'yu dolaştırıyordu. Sağ olsun bir defasında da ısrarlarımıza dayanamadı Niagara Şelalesine ve karşı taraftaki ABD'nin Baffolo kasabasına götürdü.

Resim: 3 Toronto da

Resim: 4 Bramela'da Eğitim Merkezinin önünde

Resim:5 Eğitim Sertifikamızı Northern GMY'sinden aldık

Eğitimden döndük. Bu arada grup Başmühendisi-miz Kırıkkale'ye Baş müdür olarak tayini çıkmış yerine Başmühendis olan Metin (Özarıslan) beklerken başkası getirilince müzmin bekar Metin bey emeklilik dilekçesini verdi ve hayallerindeki yaşamı gerçekleştirmek için tam donanımlı bir sandal almış ve kendince Robinson hayatı yaşamaya başlamış(O yıllarda Günaydın gazetesine haber olmuştu).

Dönemin Ulaştırma ve Haberleşme Bakanı Veysel Atasoy Zonguldak da santralsiz şehir bırakmazken, Mehmet Keçeciler de ondan geri kalmıyor, Konya'nın tüm ilçelerine sayısal santral kurduruyordu. Montajlar devam ederken ilk sayısal santral açılışı için Kavaklıdere seçildi. Hazırlıklar yapıldı. O zaman Mustafa Solak'ın yerine Başmüdür olan Osman Gözüm bir gece önce Kavaklıdere santraline geldi. Sorumlusu olarak bana "Yarın başbakan gelecek, aman sorularına doğru, net cevaplar ver" diye tembihledi. O gece elime NTP* leri aldım. Gece sabaha kadar eğitimde de aldığım konuları tekrarlamaya çalıştım. Ama bu arada elbisemi değiştirecek zamanım da kalmamış sabah Özal gelmeden önce DMS santralinde alarm zilleri çalmaya başladı. Sisteme baktım ki tek çıkış yönümüz olan İncesu trunklarının hepsi arızaya düşmüş. Sağ, solu araştırırken anladık ki İncesu santralinde Transmisyoncular test yapmak için kapatmışlar. Hemen iletişim kurduk ve karşı taraftan trunkları açtırdık. Az sonra da trafiğe kapatılan Cinnah Caddesi'nin girişinde Özal'ın arabası belirdi. Yanındaki Veysel Bey, Mehmet Keçeciler, Genel Müdür yardımcısı Emin (Başer) Beyle benim bulduğum santral salonuna girdiler. Emin bey benim yorgun ve bitkin halimi görünce "İstersen sen arkaya geç, ben sorularını

cevaplarım” diye kibarca arka bölüme gönderdi. Kısa bir tanıtım yaptı Emin Bey. Özal da gazetecilere sayısal santraller de yapılan gelişmeleri ve bunun ekonomiye katkısına değindi. Flash patlatmadan birkaç fotoğraf çekildikten sonra dışarı, cadde üzerine kurulu tören alanına çıkıldı. İki üç gün önce 32 yıldır babasından miras en uzun süre telefon bağlantısı bekleyen bir vatandaşı tespit ettikten sonra ona “Seni Başbakanımız Özal arayacak, siz de ona bu bağlantı için teşekkür eder misiniz?” deyince adam “Tabii ki, 32 yıldır beklediğimiz an, bu an” dedi. Nitekim tören esnasında Sayın Özal bir tuşa basarak bu abonemizin hattını açıp evine bağlandı. Telefonun sesi volümü arttırılarak caddeye verilmişti. Başbakan Özal kendini tanıttıktan sonra memnuniyetini sordu. Abonemiz de başbana minnettarlığını belirtti.

Resim: 6 İlk Sayısal Santral Açılışı :1985

Akşam Sıhhiye deki Büyük Sürmeli Otelde yemekli açılış kokteyli vardı. O yıllarda (1985) Tek kanalımız olan TRT’de açılış töreninden geniş şekilde bahsedildi. Törenden görüntüler verilirken maalesef bizim görselimiz yoktu. Çünkü çekimlerin hepsi dışarda yapılmıştı. Varsın olsun. İlk sayısal santralin yöneticisi olmanın gururu bana yeterliydi.

***NTP Northern Telecom Practice**

2026 YILI SMM/BT BELGE YENİLEME İŞLEMLERİ 17 KASIM 2025 TARİHİNDE BAŞLADI

2026 yılı SMM/BT belge yenileme işlemleri 17 Kasım 2025 tarihinde başlamıştır ve 28 Şubat 2026 tarihine kadar devam edecektir. 28 Şubat 2026 tarihinden sonra yapılacak yenileme taleplerinde ilk çıkartma ücreti alınacaktır. Üyelerimize önemle duyurulur. Belge başvurularında istenilen evraklar için başlığa tıklayınız.

İlgili kurumlar 01.01.2026 tarihinden itibaren 2025 yılında çıkarılmış olan SMM-BT belgeleri ile işlem yapmaktadırlar. Üyelerimizin ilan edilen süreler içerisinde işlemlerini başlatması önemlidir.

Üyelerimiz SMM-BT yenileme ve ilk başvuru işlemlerini bağlı bulundukları EMO birimlerinden ya da portal. emo.org.tr üzerinden yapabilecektir. Ayrıca ödemeler için taksitlendirme imkanı bulunmaktadır.

Kendi adına veya ortak olarak ilk defa SMM BT çıkaracak üyelerimize İlk Çıkartma bedellerinde %50 indirim uygulanacaktır.

2026 yılı SMM-BT belge yenileme ve ilk çıkartma bedelleri aşağıda belirtilmiştir.

SMM Belgesi (İlk Çıkartma)	18.250,00 ₺
BT Belgesi (İlk Çıkartma)	23.500,00 ₺
SMM Belgesi (Yenileme)	9.000,00 ₺
BT Belgesi (Yenileme)	10.000,00 ₺
Büro Tanıtım Belgesi (İlk Çıkartma)	20.000,00 ₺
Büro Tanıtım Belgesi (Yenileme)	12.000,00 ₺
SMMHB (Her Belge İçin)	22.500,00 ₺

SMM başvurusu ve aidat ödemeleriniz için şube hesap numaraları aşağıdaki gibidir.

MÜŞTERİ ADI : EMO ANK ŞUBESİ BAŞKANLIĞI

HESAP NO : 4218-6896537 (Türkiye İş Bankası Ankara Yenışehir Şubesi)

HESAP NO : 4218-6896537 (Türkiye İş Bankası Ankara Yenışehir Şubesi)

IBAN NO : TR24 0006 4000 0014 2186 8965 37